

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Pitkänen, Mikko; Helfenstein, Sacha; Fadjukoff, Päivi; Tyrväinen, Pasi

Title: Agora Center on yliopiston monitieteinen projektitoimisto

Year: 2014

Version:

Please cite the original version:

Pitkänen, M., Helfenstein, S., Fadjukoff, P., & Tyrväinen, P. (2014). Agora Center on yliopiston monitieteinen projektitoimisto. *Projektitoiminta*, 2014(1). <http://www.e-julkaisu.fi/pry/1-2014/>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Monitieteellisestä tutkimuksesta yritystoimintaa

Agora Center on Jyväskylän yliopiston monitieteinen tutkimuskeskus. Se toimii itsenäisenä erillislaitoksena ulkoisen kilpailun projektirahoituksen avulla. Projektit tehdään yhteistyöverkostossa yliopiston eri tiedekuntien, yritysten ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa. Agora Center on toiminut vuodesta 2002 lähtien, johtajinaan professorit Pekka Neittaanmäki, Antti Hautamäki ja Pasi Tyrväinen. <http://agoracenter.jyu.fi>

Agora Center on yliopiston monitieteinen projektitoimisto

Teksti: Mikko Henrik Pitkänen, Sacha Helfenstein, Päivi Fadjukoff ja Pasi Tyrväinen

Agora Centerin missio on ihmistä palvelevan teknologian sovellusten ja yhteiskuntaa hyödyttävien innovaatioiden kehittäminen ja tutkimus. Kansainvälisiä läpimurtoja tai vaikuttavia tutkimustuloksia on saatu mm. oppimisvaikeuksiin, teollisiin prosesseihin, sosi- aali- ja terveyssektorin kehittämiseen sekä turvallisuuteen liittyvillä alueilla. Tutkimuksen kohteena ovat maailmanlaajuiset ihmiskuntaa koskettavat toimintamallit ja innovaatiot.

Yliopistoissa tehtävää tutkimus- työtä ei aina yhdistetä tulosvas- tuuta edellyttävään kilpailuyhteiskuntaan. Tohtoritutkiminnon suorittaneiden on joskus arveltu jopa etään- tyneen ”normaalin” työelämän tiukasta ta- voitteellisuudesta ja tulosvastausta.

Tutkimusideat on ”myytävä”

Yliopistojen tulosjohtamisen ja kilpailun rahoituksen yleistyessä etenkin nuorten tutkijoiden akateeminen työ on yhä yrit- täjämaisempää. Tutkijan on kyettävä luo- maan rahoittajia kiinnostava tutkimusidea ja koottava kumppaniverkosto sen toteut- tamiseksi, haettava rahoitus idealleen ja luotava näin itse oma määräaikainen työ- paikkansa.

Tutkimusprojekteihin kohdistuu tulos- vaatimuksia ja aikapaineita niin rahoittaji-

en, yhteistyökumppanien kuin yliopistonkin puolesta. Projektitutkijan työ jatkuu aino- astaan, jos hän yhä uudelleen kykenee va- kuuttamaan eri osapuolet työnsä merkityk- sestä ja siten löytämään uutta rahoitusta tutkimukselleen. Hänen on siis ”myytävä” ideansa ja työpanoksensa jatkuvasti muut- tuvassa rahoituskentässä.

Projektitutkimusta voidaan kuvata akateemisenä yrittäjyytenä, joka edellyttää tutkijalta monipuolista osaamista. Yhteis- kunnan ja yritysten haasteet edellyttävät myös tutkimukselta yhä monialaisempia lähestymistapoja.

Tukea akateemiseen yrittäjyyteen

Jyväskylän yliopistossa on jo vuodesta 2002 alkaen toiminut erillislaitos Agora Center. Se on perustettu toimimaan mo-

nitieteisen projektitutkimuksen kokoajana, kehittäjänä ja tukiorganisaationa. Lähtö- kohtana on ollut kehittää luovaa, kansain- välistä ja monitieteistä tutkimusympäristöä sekä monipuolisia verkostoja tutkimuksen vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Yksikkö toimii eri tieteenalojen tutkijoi- den kumppanina tarjoten tukea yhteistyö- verkostojen ja hyödyntäjien löytämiseen sekä tutkimusideoiden jalostamiseen hank- keiksi. Tavoitteena on koota ja yhdistää eri alojen parasta akateemista osaamista niin omasta yliopistosta kuin kansainvälisestä tutkimusverkostostakin vastaamaan yh- teiskunnan tarpeisiin sekä rahoittajien vaa- timuksiin. Yksikkö toimii lähes täysin ulkoi- sen kilpailun tutkimusrahoituksen varassa akateemisen yrittäjyyden mallilla.

Projektijohtamisen näkökulmasta Agora Centerin ytimenä on sisäinen koordinaa-

tioyksikkö. Se toimii aktiivisessa vuorovai-
kutuksessa yhteistyökumppanien kanssa,
tiedottaa rahoitusmahdollisuuksista sekä
tarjoaa tukea partnerien etsinnässä. Tutki-
joiden ja koordinaatioyksikön yhteistyönä
jalostetaan tutkimushankkeita tarjottavaksi
kotimaisille ja kansainvälisille rahoittajille.
Koordinaatioyksikkö toimii näin moottorina
monitieteisen tutkimustyön kehittämiselle,
tutkimusportfolion ja fokuksen terävöittä-
miselle ja sen laajentumiselle sekä viestijä-
nä sisäisille ja ulkoisille kumppaneille.

Yhteistyötapaamisia ja seminaareja

Käytännön yhteistyön muotoja ovat yh-
teistyötapaamiset ja seminaarit. Viikoittain
kokoontuu Agora Project Forum, jossa käy-
dään läpi ja tuetaan valmisteltavia hank-
keita niiden eri vaiheissa. Samalla edistetään
tutkimusryhmien välistä yhteistyötä
ja tietoisuutta toistensa tutkimuksesta. Laitos
on koonnut myös yliopiston laajuisen
Agora co-creators yhdyshenkilöverkoston
tiedonkulun kehittämiseksi monitieteisen
ja monialaisen tutkimusyhteistyön ja tut-
kimuksen vaikuttavuuden alueilla. Koko
verkosto kutsutaan koolle pari kertaa vuo-
dessa.

- Kannustamme kaikkia kumppaneita
myötävaikuttamaan omista lähtökohdis-
taan, jolloin meidän lisäarvomme syntyy
dialogista ja toiminnan konkreettista
kytköksistä, toteaa tutkimuskoordinaattori
Sacha Helfenstein.

Toiminnan luonteeseen kuuluu, että tut-
kimus- ja kehittämishankkeiden rahoittajat
asettavat usein toisistaan poikkeavia ehto-
ja. Kutakin projektityyppiä koskevat omat
toimintamallit, rahoitusehdot ja hanke-
prosessit. Yhteishankkeessa voi olla Agora
Centerin oman henkilöstön lisäksi mukana
esimerkiksi professori tai senioritutkija toi-
selta laitokselta vastuullisena johtajana
sekä tutkimushenkilöstöä yliopiston eri lai-
toksilta kirjatun työaikaansa projektille.

Yliopiston tulossyöksikörajat ylittävän
projektitoiminnan onnistumiseen vaikut-
taa olennaisesti monitieteisen yhteistyön
mahdollistava ilmapiiri ja osaavan projek-
tihenkilöstön rekrytointi ja sitoutuminen.
Ilman fasilitoivaa ja koordinoivaa yksikköä,
projektien toimintaedellytykset olisivat
huomattavasti heikommat ja yksittäisten
projektien tieteenalojen kirjo kapeampi.

Hankkeiden hallinnointia myös

Koordinaatioyksikön asiantuntijaryhmä
ei ainoastaan valmistelee projekteja ja rahoitushakemuksia, vaan myös organisoii
projektien toteutuksen ja seurannan sekä
koordinoi yksikön tutkimus- ja kehittä-
mishankesalkkua. Kun tutkimusryhmä on
saanut myönteisen rahoituspäätöksen,

koordinaatioyksikkö hallinnoi hanketta ja
siihen liittyviä riskejä ja tukee hankkeen
sisällöllistä toteutusta ongelmatilanteissa.
Toimintaympäristön jatkuva muutos ja pro-
jektien määräaikaisuus edellyttää sitä, että
jatkuvasti kehitetään uusia toimintamalleja,
suunnitellaan uusia hankkeita ja etsitään
rahoitusta seuraavan suuren idean kehittä-
miseen.

Uusien tutkimusprojektien käynnistymi-
nen pitää yksikön projektitoiminnan dynaa-
misena. Agora Centerin projektitoiminnan
luonteeseen kuuluu muutos ja ennako-
luuloton asenne positiivisten haasteiden
edessä.

- Koordinaatioyksikön filosofia on toimia
tilanteen mukaan ja soveltaa hyviä käy-
täntöjä muuttuvassa projektityössä,
kertoo hankepäällikkö Mikko Henrik Pitkä-
nen.

Uutta tietoa ja liiketoimintaa

Innovaatioita syntyy monitieteisessä
vuorovaikutuksessa. Eri tiedealojen tut-
kimusperinteet, menetelmät ja analyysit
parhaimmillaan tukevat toisiaan ja tiimit
synnyttävät uusia ratkaisuja asiakkaiden
ongelmiin. Näitä ratkaisuja myös sovelle-
taan suoraan käytäntöön.

Esimerkiksi Agora Centerin yhteistyöver-
kostossa kehitettyä lukutaidon oppimis-
peliä Ekapeliä pelaa Suomessa kolmannes
ensimmäisen luokan oppilaista. Keski-Suo-
men sairaanhoitopiirin päivitykseen tule-
vat potilaat pääsevät Agora Centerin tutki-
joiden suunnitteleman prosessin avulla 38
% nopeammin hoitoon. Molempien keksin-
töjen kansainvälistä liiketoimintapoten-
tiaalia selvitetään parhaillaan.

Day after the deadline - ja vieläkin
hymyilyttää. Kuvassa vasemmalta
oikealle: **Mikko Henrik Pitkänen,**
Pasi Tyrväinen, Päivi Fadjukoff,
Sacha Helfenstein.